

Sperrefrist for publisering:
10. desember 2020
kl. 13.00.

THE NOBEL PEACE PRIZE

Takketale

fra direktør
David Beasley

på vegne av
Nobelpristakeren for 2020
Verdens matvareprogram (WFP)

Oslo, 10. desember 2020.

Copyright © The Nobel Foundation, Stockholm, 2020.

General permission is granted for the publication in newspapers in any language. Publication in periodicals or books, or in digital or electronic forms, otherwise than in summary, requires the consent of the Foundation. On all publications in full or in major parts the above underlined copyright notice must be applied.

Da jeg våknet i vakre Roma i dag morges, var det vanskelig å forestille seg at denne byen rundt år 400 e.Kr. ble rammet av en omfattende hungersnød, som endte opp med å ta livet av om lag 90 % av byens befolkning. Historiestudenter forbinder nok denne eldgamle datoen med noe annet, nemlig starten på Romerrikets undergang. Var det hungersnød som førte til undergangen? Eller var det undergangen som førte til hungersnød? Jeg tror svaret er ja – begge deler.

Når man våkner opp i denne rike, moderne, teknologisk avanserte verdenen, er det vanskelig å forestille seg at vi skulle komme til å oppleve en slik hungersnød, men min tragiske plikt i dag er å fortelle dere dette: Hungersnøden står på menneskehetens dørstokk og truer millioner på millioner av mennesker på kloden.

Hvis vi ikke greier å forhindre hungersnød i dag, vil det ødelegge enormt mange liv og føre til at mye av det vi holder kjært, vil bryte sammen.

På vegne av FNs generalsekretær, vårt styre, våre søsterorganisasjoner, våre fantastiske partnere og givere og fremfor alt på vegne av Verdens matvareprogramms 19.000 fredsbyggere, samt alle de som banet vei for oss og særlig de som mistet livet i vår tjeneste, deres familier, og på vegne av de 100 millioner sultne vi tjener, vil jeg takke Den Norske Nobelkomite for denne fantastiske æresbevisningen.

Takk også for anerkjennelsen av det arbeidet vi gjør for å bekjempe sult med mat, demme opp for destabilisering av stater, forhindre masse migrasjon, få slutt på konflikter og skape stabilitet og fred.

Vi tror mat er veien til fred.

Jeg skulle ønske jeg i dag kunne snakke om hvordan vi ved å samarbeide kunne avskaffe hungersnøden i verden for alle de 690 millioner menneskene som går sultne til sengs hver eneste kveld. Men i dag har vi en krise vi må takle.

Nobels fredspris er mer enn bare en takk for innsatsen. Det er en oppfordring til handling.

En lang rekke kriger, klimaendringer, utstrakt bruk av sult som et politisk og militært våpen og en global helsepandemi som bidrar til en sterk forverring av situasjonen, har ført til at 270 millioner mennesker nærmer seg en sultkatastrofe. Hvis vi ikke ivaretar deres behov, vil de bli ofre for en sultpandemi som vil overskygge konsekvensene av COVID-pandemien.

Og som om ikke dette var ille nok, vil 30 millioner av disse 270 millionene være fullstendig avhengige av oss for å overleve.

Hvordan vil menneskeheten reagere?

La meg fortelle dere hvorfor det vi gjør i Verdens matvareprogram fungerer.

For det første, mat er hellig. Enhver som har sittet rundt et bord i forbindelse med Thanksgiving eller annen høytid, gått til nattverd, feiret jødisk påske, fastet under Ramadan eller ofret mat i et buddhist-tempel, vet dette. Og ethvert menneske, troende eller ei, vet at mat ikke bare handler om overlevelse, men også er noe som bringer oss sammen i vår felles menneskelighet.

Den andre grunnen til at Verdens matvareprogram fungerer, er at det 19.000 av oss utfører, er en kjærlighetshandling. Dr. King, som ble tildelt denne prisen i 1964, sa: "Kjærligheten er den mest slitesterke kraften i verden."

Akkurat som Dr. King, lærte jeg denne læresetningen fra Jesus fra Nasaret, som han hadde hentet fra Toraen: "Elsk din neste som deg selv". Jeg har senere forstått at en riktigere oversettelse av det Jesus faktisk sa, er "Elsk din neste som din likemann." Tenk et øyeblikk over hva dette egentlig betyr.

Å se hver eneste kvinne, mann, jente og gutt som vi deler denne kloden med som våre likemenn ... og bare elske dem for det de er.

Se for dere hva det ville gjort med krig, konflikt, rasisme, splittelse og alle former for diskriminering.

Det som varmer hjertet mitt er: At 100 millioner av mine likemenn i fjor mottok mat av Verdens matvareprogram og at vi unngikk hungersnød.

Det som gjør meg dypt ulykkelig er: At millioner på millioner på millioner av mine likemenn vil befinne seg på randen av en sultkatastrofe neste år.

Vi står i dag ved kanskje det mest ironiske øyeblikket i moderne historie.

På den ene siden — etter hundre år med massiv innsats for å avskaffe ekstrem fattigdom, står 270 millioner av våre medmennesker på kloden i dag i fare for å dø av sult. Det er mer enn hele Vest-Europas befolkning.

På den andre siden finnes det verdier som tilsvarer 400 trillioner dollar i verden i dag. Selv da COVID-pandemien var på sitt verste, i andre kvartal, ble det skapt verdier for ytterligere 2,7 trillioner dollar i løpet av disse 90 dagene alene.

Og vi trenger kun 5 milliarder dollar for å berge 30 millioner menneskeliv fra hungersnød.

Hva er det jeg ikke har forstått her?

Mange av mine venner og ledere rundt om i verden har sagt til meg: “Du har verdens beste jobb, du berger millioner av menneskeliv.”

Vel, da sier jeg til dem: “Når jeg legger meg om kvelden tenker jeg ikke på de barna vi greide å berge, jeg gråter over de barna vi ikke greide å berge. Og når vi ikke har nok penger og tilgang til det vi trenger, må vi bestemme hvilke barn som skal få spise og hvilke barn som ikke skal få spise – hvilke barn som skal få leve, og hvilke barn som må dø. Hvordan hadde du likt å ha en sånn jobb?”

Vær så snill, ikke be oss om å velge mellom hvem skal leve og hvem som skal dø.

I Alfred Nobels ånd og i tråd med det som står skrevet på denne medaljen, “fred og forbrødring”, la oss sørge for at alle får mat.

Mat er veien til fred.